

Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 3 czerwca 2021 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem – Polityka w dziedzinie imigracji i azylu – Ochrona międzynarodowa – Dyrektywa 2013/33/UE – Artykuł 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) – Zatrzymywanie osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej – Zatrzymanie wnioskodawcy w kontekście procedury powrotu na podstawie dyrektywy 2008/115/WE i istnienie racjonalnych przesłanek, by sądzić, że wnioskodawca wystąpił o ochronę międzynarodową tylko w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania decyzji nakazującej powrót – Obiektywne kryteria umożliwiające uzasadnienie takich przesłanek – Wnioskodawca mający już wcześniej możliwość skorzystania z procedury azylowej

W sprawie C-186/21 PPU

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Upravno sodišče (sąd administracyjny, Słowenia) postanowieniem z dnia 15 marca 2021 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 marca 2021 r., w postępowaniu:

JA

przeciwko

Republice Słowenii,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: J.-C. Bonichot, prezes izby, L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan (sprawozdawca) i N. Jääskinen, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: Calot Escobar,

postanowiwszy, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem, zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem,

wydając następujące

* Język postępowania: słoweński.

Postanowienie

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. 2013, L 180, s. 96).
- 2 Wniosek ten został przedstawiony w kontekście sporu między J.A. a Republika Słowenia (Republiką Słowenii) dotyczącym umieszczenia J.A. w ośrodku detencyjnym w kontekście procedury udzielania ochrony międzynarodowej.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2008/115/WE

- 3 Artykuł 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. 2008, L 348, s. 98; sprostowanie: Dz.U. 2020, L 67, s. 141) stanowi:

„Niniejsza dyrektywa określa wspólne normy i procedury, które mają być stosowane przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, zgodnie z prawami podstawowymi jako zasadami ogólnymi prawa wspólnotowego oraz prawa międzynarodowego, w tym z obowiązkami w zakresie ochrony uchodźców oraz praw człowieka”.

- 4 Artykuł 6 ust. 1 tej dyrektywy ma następujące brzmienie:

„Bez uszczerbku dla wyjątków, o których mowa w ust. 2–5, państwa członkowskie wydają decyzję nakazującą powrót każdemu obywatelowi państwa trzeciego nielegalnie przebywającemu na ich terytorium”.

- 5 Zgodnie z art. 15 ust. 1 wspomnianej dyrektywy:

„O ile w danej sprawie nie mogą zostać zastosowane wystarczające, lecz mniej represyjne środki, państwa członkowskie mogą umieścić w ośrodku detencyjnym obywatela państwa trzeciego podlegającego procedurze powrotu tylko w celu przygotowania powrotu lub przeprowadzenia procesu wydalenia, w szczególności, jeżeli:

- a) istnieje ryzyko ucieczki; lub
- b) dany obywatel państwa trzeciego unika lub utrudnia przygotowania do powrotu lub proces wydalenia.

Jakikolwiek środek detencyjny stosowany jest przez możliwie najkrótszy okres i tylko dopóki trwają przygotowania do wydalenia oraz podlega wykonaniu z należytą starannością”.

Dyrektywa 2013/33

6 Motywy 15 i 20 dyrektywy 2013/33 głoszą:

„(15) Zatrzymywanie wnioskodawców powinno być zgodne z podstawową zasadą, według której osoba nie powinna zostać zatrzymana wyłącznie z powodu starań o uzyskanie ochrony międzynarodowej, w szczególności zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami prawnymi państw członkowskich oraz z art. 31 konwencji genewskiej. Zatrzymanie wnioskodawców powinno być możliwe jedynie w jasno zdefiniowanych, wyjątkowych okolicznościach, określonych w niniejszej dyrektywie, przy czym sposób i cel zatrzymania muszą być zgodne z zasadami konieczności i proporcjonalności. W przypadku zatrzymania wnioskodawcy powinien on mieć skuteczny dostęp do koniecznych gwarancji procesowych, takich jak możliwość odwołania się do krajowego organu sądowego.

[...]

(20) W celu lepszej ochrony nietykalności fizycznej i psychicznej wnioskodawcy zatrzymanie go powinno być ostatecznością i może mieć miejsce, jedynie gdy należycie przeanalizowano użycie wszelkich alternatywnych środków niepolegających na pozbawieniu wolności. Środki alternatywne wobec zatrzymania muszą zapewniać poszanowanie podstawowych praw człowieka”.

7 Artykuł 8 tej dyrektywy, zatytułowany „Zatrzymanie”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie nie zatrzymują żadnej osoby wyłącznie ze względu na fakt, że jest ona wnioskodawcą zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej [(Dz.U. 2013, L 180, s. 60)].

2. W przypadkach, gdy jest to konieczne, państwa członkowskie mogą, po indywidualnym zbadaniu każdej sprawy, zatrzymać wnioskodawcę, jeżeli nie można skutecznie zastosować łagodniejszych środków przymusu.

3. Wnioskodawcę można zatrzymać wyłącznie:

[...]

d) gdy zatrzymanie to wiąże się z procedurą powrotu na podstawie dyrektywy [2008/115] i ma służyć przygotowaniu powrotu lub przeprowadzeniu procesu wydalania, a dane państwo członkowskie może wykazać na podstawie obiektywnych kryteriów, w tym informacji, że wnioskodawca już uprzednio [wcześniej] miał możliwość skorzystania z procedury azylowej, istnienie racjonalnych przesłanek, by sądzić, że wnioskodawca wystąpił o ochronę międzynarodową tylko w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania decyzji nakazującej powrót;

[...]

Powody zatrzymania są określane w prawie krajowym.

[...]”.

Prawo słoweńskie

- 8 Zgodnie z art. 84 ust. 1 tiret trzecie Zakon o mednarodni zaščiti (ustawy o ochronie międzynarodowej) z dnia 4 marca 2016 r. (Uradni list RS, nr 16/17, zwanej dalej „ZMZ-1”) właściwy organ może zastosować wobec osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową środek polegający na przymusowym zatrzymaniu na terenie ośrodka recepcyjnego dla osób ubiegających się o azyl, jeżeli wobec wnioskodawcy zastosowano środek detencyjny na podstawie Zakon o tujcih (ustawy o cudzoziemcach) z dnia 16 czerwca 2011 r. (Uradni list RS, nr 1/18) w celu wdrożenia i wykonania procedury powrotu lub wydalenia oraz istnieją racjonalne przesłanki, by sądzić, że wnioskodawca wystąpił o ochronę międzynarodową tylko w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania decyzji nakazującej powrót, mimo że miał już wcześniej możliwość złożenia takiego wniosku.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 9 J.A. jest obywatelem Bośni i Hercegowiny, który w bliżej nieokreślonym czasie złożył w Słowenii wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. Wniosek ten został oddalony decyzją z dnia 24 lutego 2020 r., która stała się ostateczna w dniu 11 stycznia 2021 r. i wykonalna w dniu 11 lutego 2021 r.
- 10 W toku postępowania w sprawie tego wniosku J.A. został skazany wyrokiem z dnia 6 listopada 2018 r. wydanym przez Okrožno sodišče v Ljubljani (sąd okręgowy w Lublanie, Słowenia) na karę pozbawienia wolności w wymiarze jednego roku za czyny polegające na groźbach, napaści i uszkodzeniu mienia innych osób. W następstwie apelacji Višje sodišče v Ljubljani (sąd apelacyjny w Lublanie, Słowenia), wyrokiem z dnia 23 maja 2019 r., skazał J.A. na karę pozbawienia wolności na okres jednego roku i trzech miesięcy, a także karę dodatkową w postaci zakazu ponownego wjazdu na terytorium kraju przez okres trzech lat. W chwili gdy decyzja o oddaleniu jego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej stała się wykonalna, czyli w dniu 11 lutego 2021 r., J.A. nadal przebywał w zakładzie karnym, gdzie odbywał karę pozbawienia wolności.
- 11 W momencie zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności J.A. został wydany słoweńskiej policji i wyraził chęć złożenia nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Zgodnie z formularzem rejestracyjnym sporządzonym przez te organy w dniu 27 lutego 2021 r. J.A. odniósł się w tym kontekście do groźb śmierci kierowanych pod jego adresem w kraju pochodzenia.
- 12 J.A. został przewieziony do ośrodka recepcyjnego dla osób ubiegających się o azyl w Lublanie (Słowenia) i po złożeniu nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej został ustnie poinformowany o umieszczeniu go w ośrodku detencyjnym.
- 13 W dniu 1 marca 2021 r. Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije (ministerstwo spraw wewnętrznych Republiki Słowenii, zwane dalej „ministerstwem spraw wewnętrznych”) formalnie wydało decyzję, na podstawie art. 84 ust. 1 tiret trzecie ZMZ-1, nakazującą zatrzymanie J.A. w ośrodku detencyjnym dla cudzoziemców w Postojnej (Słowenia) w okresie od dnia 27 lutego 2021 r. do dnia ustania warunków zatrzymania, przy czym termin zakończenia zatrzymania przypadał na dzień 27 maja 2021 r., bez uszczerbku dla możliwości przedłużenia o jeden miesiąc. Decyzja ta została uzasadniona faktem, że J.A. podlegał już zatrzymaniu na podstawie ustawy o cudzoziemcach z powodu wszczętej przeciwko niemu procedury powrotu oraz że istniały

racjonalne przesłanki, by sądzić, że nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej został przez niego złożony wyłącznie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia jego wydalenia, mimo że J.A. miał już wcześniej możliwość złożenia takiego wniosku.

- 14 W tym ostatnim kontekście ministerstwo spraw wewnętrznych uznało, że J.A. wyraził zamiar złożenia nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej dopiero w momencie, gdy stało się jasne, że zostanie wobec niego wszczęte postępowanie w sprawie wydalenia z terytorium Słowenii w celu wykonania kary dodatkowej w postaci zakazu opuszczania terytorium kraju. J.A. mógł już bowiem wyrazić zamiar złożenia takiego wniosku wobec funkcjonariuszy obecnych w zakładzie karnym, w którym odbywał karę pozbawienia wolności, gdy tylko decyzja oddalająca jego pierwszy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej stała się wykonalna. Ministerstwo spraw wewnętrznych uznało zatem, że J.A. złożył wniosek wyłącznie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania jego wydalenia z terytorium Słowenii, co zostało potwierdzone faktem, że J.A. nie wskazał na poparcie swojego nowego wniosku żadnych faktów lub dowodów nowych względem tych, na które powołano się w pierwszym wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- 15 J.A. zaskarżył decyzję ministerstwa spraw wewnętrznych do Upravno sodišče (sądu administracyjnego, Słowenia). Uważa on, że jego zatrzymanie nie może opierać się na art. 84 ust. 1 tiret trzecie ZMZ-1, ponieważ przepis ten nie ustanawia obiektywnych kryteriów umożliwiających ocenę, czy wyraził on zamiar złożenia nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wyłącznie w celu opóźnienia wykonania wydalenia go z terytorium Słowenii.
- 16 W dniu 11 marca 2021 r. sąd odsyłający, na wniosek J.A., zarządził środek tymczasowy, zgodnie z którym do czasu wydania ostatecznej decyzji co do istoty skargi lub najpóźniej w momencie upływu terminu, o którym mowa w decyzji ministerstwa spraw wewnętrznych, zainteresowany powinien zostać zatrzymany w ośrodku przyjmującym osoby ubiegające się o azyl w Lublanie.
- 17 Zwracając się do Trybunału o zastosowanie trybu prejudycjalnego w trybie pilnym na podstawie art. 107 regulaminu postępowania, sąd odsyłający wyjaśnia, że rezultat skargi J.A. zależy od wykładni art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2013/33, który został transponowany do prawa krajowego na mocy art. 84 ust. 1 tiret trzecie ZMZ-1.
- 18 W tym względzie sąd odsyłający zastanawia się, czy przewidując, że osoba znajdująca się w sytuacji J.A. musiała już mieć możliwość ubiegania się o ochronę międzynarodową, art. 84 ust. 1 tiret trzecie ZMZ-1 ustanawia „obiektywne kryterium” w rozumieniu art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2013/33.
- 19 W tym kontekście sąd odsyłający zwraca uwagę, że mając na względzie wyrażenie „w tym” użyte w art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2013/33, można by twierdzić, że „informacja, że wnioskodawca już wcześniej miał możliwość skorzystania z procedury azyłowej”, o której mowa w tym przepisie, stanowi „obiektywne kryterium” w rozumieniu tego przepisu, które odpowiada kryterium ustanowionemu w art. 84 ust. 1 tiret trzecie ZMZ-1. W tych okolicznościach fakt, że słoweński ustawodawca nie ustanowił w tym przepisie żadnych innych obiektywnych kryteriów, nie może mieć znaczenia w sprawie, w której, tak jak w niniejszym wypadku, organy krajowe powołały się wyłącznie na istnienie tego obiektywnego kryterium w celu uzasadnienia decyzji o zatrzymaniu.

- 20 Gdyby nie można było przyjąć takiej wykładni, sąd odsyłający zastanawia się, czy przy transpozycji dyrektywy 2013/33 ustawodawca krajowy nie powinien był, ze względu na przewidywalność prawa i poszanowanie zasad niedyskryminacji i równego traktowania oraz w świetle motywu 15 tej dyrektywy, ustanowić w wiążącym, jasnym i ogólnym przepisie obiektywnych kryteriów, na podstawie których, oprócz uprzedniego ustalenia, że osoba miała już wcześniej możliwość złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, organy krajowe mogą stwierdzić istnienie racjonalnych przesłanek, by przypuszczać, że wnioskodawca złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej wyłącznie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia podjęcia decyzji o powrocie. Sąd odsyłający podkreśla, że w takim wypadku należy stwierdzić nieważność spornej decyzji ministerstwa spraw wewnętrznych w postępowaniu głównym z tego powodu, że ZMZ-1 nie określa w sposób szczegółowy obiektywnych kryteriów, jakie władze krajowe powinny wziąć pod uwagę.
- 21 W takich okolicznościach Upravno sodišče (sąd administracyjny) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy art. 8 ust. 3 [akapit pierwszy] lit. d) dyrektywy [2013/33] należy interpretować w ten sposób, że wyrażenie »w tym« wyraźnie zalicza do obiektywnych kryteriów okoliczność, że »wnioskodawca już wcześniej miał możliwość skorzystania z procedury azylowej«?
- 2) W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na to pytanie – czy art. 8 ust. 3 [akapit pierwszy] lit. d) dyrektywy [2013/33] należy interpretować w ten sposób, że w tych okolicznościach zatrzymanie jest dopuszczalne wyłącznie na podstawie wcześniej wskazanych obiektywnych kryteriów i wcześniejszego stwierdzenia, że wnioskodawca miał już wcześniej możliwość złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, na podstawie którego można stwierdzić, że istnieją racjonalne przesłanki, aby przypuszczać, że wniosek ten został złożony wyłącznie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wydania decyzji o powrocie?”.

W przedmiocie trybu pilnego

- 22 Sąd odsyłający zwrócił się z wnioskiem, aby niniejsze odesłanie prejudycjalne zostało rozpoznane w trybie pilnym określonym w art. 107 regulaminu postępowania przed Trybunałem.
- 23 W uzasadnieniu tego wniosku sąd ten podnosi, że J.A. przebywa w ośrodku detencyjnym i że utrzymanie w mocy środka detencyjnego zależy od wyniku postępowania głównego.
- 24 W tym względzie należy wskazać w pierwszej kolejności, że odesłanie prejudycjalne dotyczy wykładni dyrektywy 2013/33, która wchodzi w zakres tytułu V części trzeciej traktatu FUE, dotyczącego przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Odesłanie to może w konsekwencji podlegać rozpoznaniu w pilnym trybie prejudycjalnym.
- 25 W drugiej kolejności, jeżeli chodzi o kryterium pilnego charakteru, należy podkreślić, że kryterium to jest spełnione w szczególności wówczas, gdy osoba, której dotyczy postępowanie, jest w tym czasie pozbawiona wolności, a jej dalsze zatrzymanie zależy od rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym. W tym względzie oceny sytuacji danej osoby należy dokonać według stanu na dzień rozpatrywania wniosku dotyczącego rozpoznania niniejszego odesłania

prejudycjalnego w trybie pilnym (wyrok z dnia 14 maja 2020 r., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU i C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, pkt 99 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 26 Otóż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem umieszczenie obywatela państwa trzeciego w ośrodku detencyjnym, czy to w trakcie składania przez niego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, czy też w celu wydalenia, stanowi środek polegający na pozbawieniu wolności (wyrok z dnia 14 maja 2020 r., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU i C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, pkt 100 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 27 W niniejszej sprawie z postanowienia odsyłającego wynika, że od chwili zatrzymania w związku ze złożeniem przez niego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej skarżący w postępowaniu głównym jest pozbawiony wolności oraz że jego dalsze zatrzymanie zależy od rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym, ponieważ stwierdzenie nieważności decyzji ministerstwa spraw wewnętrznych mogłoby doprowadzić do jego zakończenia.
- 28 W świetle powyższych rozważań należy uwzględnić wniosek sądu odsyłającego o rozpoznanie odesłania prejudycjalnego w trybie pilnym.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 29 Zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem jeżeli odpowiedź na pytanie prejudycjalne można wywieść w sposób jednoznaczny z orzecznictwa lub jeżeli odpowiedź na takie pytanie nie pozostawia żadnych uzasadnionych wątpliwości, Trybunał może w każdej chwili, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem.
- 30 Powyższy przepis należy zastosować w niniejszej sprawie.

W przedmiocie pytania pierwszego

- 31 W swoim pierwszym pytaniu sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż osoba ubiegająca się o udzielenie ochrony międzynarodowej miała już wcześniej możliwość skorzystania z procedury azylowej, stanowi obiektywne kryterium w rozumieniu tego przepisu.
- 32 W tym względzie należy zauważyć, że w myśl art. 8 ust. 1 dyrektywy 2013/33 państwa członkowskie nie zatrzymują żadnej osoby wyłącznie ze względu na fakt, że wystąpiła ona z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- 33 Ponadto art. 8 ust. 2 tej dyrektywy stanowi, że zatrzymanie może mieć miejsce wyłącznie w przypadkach, gdy jest to konieczne, oraz po indywidualnym zbadaniu każdej sprawy, jeżeli nie można skutecznie zastosować łagodniejszych środków przymusu. Stąd wniosek, że organy krajowe mogą zatrzymać osobę ubiegającego się o ochronę międzynarodową dopiero po indywidualnym zbadaniu, czy takie zatrzymanie jest proporcjonalne do celu, któremu ma służyć, przy czym takie sprawdzenie wymaga upewnienia się w szczególności, że zatrzymanie jest stosowane tylko w ostateczności [zob. podobnie wyroki: z dnia 17 grudnia 2020 r., Komisja/Węgry (Przyjmowanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową), C-808/18,

EU:C:2020:1029, pkt 175 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 14 maja 2020 r., Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság, C-924/19 PPU i C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, pkt 258 i przytoczone tam orzecznictwo].

- 34 Ponadto z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że art. 8 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2013/33 wymienia w sposób wyczerpujący różne powody mogące uzasadniać zatrzymanie, a każdy z nich odpowiada konkretnej potrzebie oraz posiada autonomiczny charakter [wyrok z dnia 17 grudnia 2020 r., Komisja/Węgry (Przyjmowanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową), C-808/18, EU:C:2020:1029, pkt 168 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 35 W szczególności jeżeli chodzi o powód zatrzymania, o którym mowa w art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2013/33, przepis ten przewiduje, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową może zostać zatrzymana na podstawie tej dyrektywy, jeżeli jest już zatrzymana w ramach procedury powrotu na podstawie dyrektywy 2008/115 w celu przygotowania jej powrotu lub przeprowadzenia procesu jej wydalenia, a dane państwo członkowskie może wykazać na podstawie obiektywnych kryteriów, w tym informacji, że wnioskodawca miał już wcześniej możliwość skorzystania z procedury azylowej, iż istnieją racjonalne przesłanki, by sądzić, że wnioskodawca wystąpił o ochronę międzynarodową tylko w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania decyzji o zobowiązaniu do powrotu.
- 36 Powód zatrzymania, o którym mowa w art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2013/33, podlega zatem dwóm odrębnym kumulatywnym przesłankom. Konieczne jest z jednej strony, aby osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową została umieszczona w ośrodku detencyjnym na mocy rozdziału IV dyrektywy 2008/115, a z drugiej strony – istnienie racjonalnych przesłanek, by sądzić, że wnioskodawca wystąpił o ochronę międzynarodową tylko w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania decyzji nakazującej powrót.
- 37 W odniesieniu do obiektywnych kryteriów, na podstawie których właściwe organy państw członkowskich muszą oprzeć swoje racjonalne przesłanki zgodnie z art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2013/33, należy zauważyć, że przepis ten, chociaż nie definiuje pojęcia „obiektywnych kryteriów”, podaje przykład kryterium, na którym mogą oprzeć się te organy, a mianowicie okoliczność, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową miała już wcześniej możliwość skorzystania z procedury azylowej.
- 38 Użycie w tym przepisie wyrażenia „taki jak”, które w języku potocznym stanowi synonim „jak”, „na przykład”, „w szczególności”, „podobnie jak” lub „tak jak”, jednoznacznie bowiem wskazuje, że prawodawca Unii pragnął podać przykład obiektywnego kryterium, na które mogą powołać się właściwe organy krajowe, aby uzasadnić istnienie racjonalnych przesłanek, by sądzić, że osoba ubiegająca się o udzielenie ochrony międzynarodowej wystąpiła z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej wyłącznie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia zobowiązania do powrotu.
- 39 Należy zatem uznać, że fakt, iż osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową miała już wcześniej możliwość skorzystania z procedury azylowej, stanowi jedno z obiektywnych kryteriów, na które mogą powołać się właściwe organy krajowe, aby uzasadnić istnienie racjonalnych przesłanek, by sądzić, że osoba ubiegająca się o udzielenie ochrony międzynarodowej wystąpiła z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej wyłącznie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia zobowiązania do powrotu.

- 40 Uwzględniając wszystkie powyższe rozważania, na pytanie pierwsze należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2013/33 należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż osoba ubiegająca się o udzielenie ochrony międzynarodowej miała już wcześniej możliwość skorzystania z procedury azylowej, stanowi obiektywne kryterium w rozumieniu tego przepisu.

W przedmiocie pytania drugiego

- 41 Jako że pytanie drugie zostało zadane wyłącznie na wypadek, gdyby na pierwsze pytanie została udzielona odpowiedź negatywna, nie ma potrzeby udzielania na nie odpowiedzi.

W przedmiocie kosztów

- 42 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż osoba ubiegająca się o udzielenie ochrony międzynarodowej miała już wcześniej możliwość skorzystania z procedury azylowej, stanowi obiektywne kryterium w rozumieniu tego przepisu.

Podpisy